

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันความเจริญก้าวหน้าด้านวิทยาการสื่อสารโดยเฉพาะอย่างยิ่งเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นปัจจัยที่สำคัญทำให้โลกอยู่ในภาวะไร้พรมแดน ขณะเดียวกันก็นำโลกเข้าสู่ยุคแห่งการจัดระเบียบทางสังคม เศรษฐกิจ การเมืองระหว่างประเทศ จากอิทธิพลดังกล่าวประกอบกับนโยบายเปิดประเทศของไทย ส่งผลให้ประเทศไทยต้องเข้าไปเป็นส่วนหนึ่งของระบบเศรษฐกิจการเมืองโลกอย่างเลี่ยงไม่ได้ (คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2539: ก) ทำให้การดำเนินชีวิตของคนไทยในทุก ๆ ด้านเปลี่ยนแปลงไปทั้งที่เกิดผลดีแก่ประเทศ เช่น ความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยี และที่ก่อให้เกิดปัญหาตามมา ได้แก่ การทำลายทรัพยากรธรรมชาติ ปัญหาสภาพสิ่งแวดล้อมขาดความสมดุลเสื่อมโทรมลงอย่างรวดเร็ว

วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมีความสำคัญต่อการพัฒนาคนและพัฒนาประเทศ แต่การพัฒนาประเทศไทยในช่วงที่ผ่านมาได้ให้ความสำคัญต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจเป็นหลัก และถือว่าคนเป็นเพียงปัจจัยการผลิต โดยไม่ได้ให้ความสำคัญของความเป็นมนุษย์และคุณภาพชีวิตของคนเท่าที่ควร (คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2539: 3) ในสภาพปัจจุบันพบว่า การพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไม่ประสบความสำเร็จ เกิดจากการขาดความสมดุลระหว่างเศรษฐกิจ สังคม ตลอดจนสิ่งแวดล้อม ก่อให้เกิดปัญหาทางด้านกระจายรายได้ ความเหลื่อมล้ำทางสังคม คุณภาพชีวิตของประชากรด้อยลง ซึ่งจะทำให้การพัฒนาประเทศในอนาคตไม่มีความยั่งยืน จำเป็นที่ประเทศไทยต้องเร่งเสริมสร้างขีดความสามารถและศักยภาพของบุคคล ครอบครัว ชุมชน และประเทศโดยส่วนรวม เพื่อให้สามารถรู้เท่าทันและสามารถดำรงชีพได้อย่างสันติสุขในสังคมโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา แนวทางที่จะนำไปสู่การสร้างเสริมสมรรถนะของบุคคลและสังคมไทยในส่วนรวม คือ การศึกษาวิทยาศาสตร์ซึ่งเป็นกระบวนการที่

ช่วยให้คนไทยพัฒนาตนเองในด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะการรู้จักตั้งคำถาม สามารถ วิเคราะห์ ไตร่ตรอง รู้จักแก้ปัญหา รู้จักหาคำตอบ รู้จักเชื่อมโยงความรู้กับการทำงานและรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงในสังคมโลก ดังที่ ยุทธนา สมิตะสิริ (2539: 136) กล่าวไว้สรุปได้ว่า บุคคลที่มีคุณลักษณะเป็นที่พึงประสงค์ของสังคม จะต้องมีความรู้พื้นฐานทางวิทยาศาสตร์เป็นหลัก เพื่อให้บุคคลมีความคิดเชิงวิทยาศาสตร์อันจะส่งผลให้บุคคลนั้น เป็นผู้รู้จักคิด รู้จักทำ รู้จักแก้ปัญหา มีเหตุผล ใจกว้าง ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น บุคคลเหล่านี้ เมื่อดำเนินกิจกรรมหรือแก้ปัญหาใดก็จะนำวิธีการทางวิทยาศาสตร์มาใช้ และนำประสบการณ์นั้น ๆ เป็นบทเรียนเพื่อการแก้ไขปัญหานั้นได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้นในเวลาต่อไป นอกจากนี้แล้ว วิทยาศาสตร์ยังช่วยให้บุคคลนั้นสามารถดำเนินชีวิต ประกอบหน้าที่การงานด้วยความเข้มแข็ง มั่นคง รู้จักสร้างสรรค์ รับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม อันจะเป็นประโยชน์ต่อบุคคล ครอบครัว ชุมชน และประเทศชาติ

สิปปนนท์ เกตุทัต (2536: 60) ได้กล่าวถึงความสำคัญของวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีไว้ดังนี้

การดำรงชีวิตอยู่ในโลกอนาคตจำเป็นต้องรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เพราะชีวิตในปัจจุบันและอนาคตต้องพึ่งพาเทคโนโลยี และเทคโนโลยีต้องอาศัยวิทยาศาสตร์เป็นพื้นฐานหลัก เพราะการดำรงชีวิตปัจจัยสี่เท่านั้นไม่เพียงพอจึงจำเป็นต้องรู้จักวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีสรุปได้ดังนี้

1. เป็นพื้นฐานของปัจจัยและความจำเป็นในการดำรงชีวิต จะเห็นได้ว่าวิชาฟิสิกส์ เป็นพื้นฐานของปัจจัยสี่ เช่น แสงเกี่ยวกับจุดสมจุดทั้งหลายเป็นพื้นฐานการก่อสร้างอาคาร
2. เป็นปัจจัยหลักเพิ่มเติมที่จะมีส่วนร่วมในการพัฒนา ในปัจจุบันและอนาคตถ้าไม่รู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีก็เกือบจะไม่มีทางที่จะมีส่วนร่วมอยู่ในโลกนี้ได้ด้วยความสุข
3. เป็นเรื่องราวของมนุษย์และธรรมชาติ เป็นเรื่องเกี่ยวกับการเป็นอยู่ของมนุษย์ ซึ่งมนุษย์มีความสนใจ จึงสืบเสาะหาความรู้ ความสัมพันธ์ต่าง ๆ

ประเทศไทยได้ดำเนินการจัดการศึกษาทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เพื่อนำไปสู่การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของชาติให้ทัดเทียมกับอารยประเทศ แต่ประเทศไทยยังล้าหลังอยู่มาก ทั้งนี้เพราะวิทยาศาสตร์พื้นฐานของเราอ่อนแอมาก ซึ่งเป็นตัวถ่วงการพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคม ทำให้สังคมไทยไม่สามารถหลุดจากความพึ่งพาและเสียเปรียบประเทศที่เข้มแข็งทางสติปัญญามากกว่า (ประเวศ วะสี, 2538)

การพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคมไทยให้เข้มแข็งจะต้องพัฒนาคน โดยจัดการศึกษาทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ให้มีประสิทธิภาพที่จะทำให้พลเมืองมีความเป็นพลโลกที่มีขีดความสามารถสูง มีศักยภาพที่สามารถอยู่ในสังคมโลกได้ ดังที่ ชีระชัย ปุรณโชติ (2538) กล่าวไว้สรุปได้ว่า การจัดการศึกษาด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีควรจะจัดโดยมีเป้าหมายว่าผู้ที่จบการศึกษาไปแล้วทุกคนจะต้องมีความรู้ความเข้าใจในวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มีความรู้ความสามารถพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีตามสมควร สามารถดำเนินชีวิตโดยใช้เทคโนโลยีได้อย่างถูกต้อง และมีความรู้ทางวิทยาศาสตร์ที่จำเป็นในการดำรงชีพ อยู่ในสังคมที่มีความเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา

การจัดการศึกษาวิทยาศาสตร์ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายได้กำหนดความมุ่งหมายของหลักสูตรไว้ดังนี้

1. เพื่อให้มีความเข้าใจในหลักการและทฤษฎีที่เป็นพื้นฐานของวิทยาศาสตร์
2. เพื่อให้มีความเข้าใจในลักษณะขอบเขตและข้อจำกัดของวิทยาศาสตร์
3. เพื่อให้มีทักษะที่สำคัญในการศึกษาค้นคว้าและคิดค้นทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
4. เพื่อให้มีเจตคติทางวิทยาศาสตร์
5. เพื่อให้ตระหนักถึงความสัมพันธ์ระหว่างวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี มวลมนุษย์ และสภาพแวดล้อมในเชิงที่มีอิทธิพลและผลกระทบซึ่งกันและกัน
6. เพื่อนำความรู้ความเข้าใจในเรื่องของวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีไปใช้ประโยชน์ต่อสังคมและการดำรงชีวิตอย่างมีคุณค่า

(กระทรวงศึกษาธิการ, 2534)

กรมวิชาการ (2540: 21-22) ได้กำหนดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนในระดับมัธยมศึกษาไว้ดังนี้

1. มีความรู้หลากหลาย มีความรอบรู้ รู้จักการใช้เทคโนโลยีต่าง ๆ ที่ก้าวหน้า
2. เป็นผู้เรียนรู้ และแสวงหาความรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต
3. เป็นผู้รู้จักการวิเคราะห์และตัดสินใจได้ด้วยตนเอง พัฒนาและเลือกใช้เทคโนโลยีได้อย่างถูกต้อง
4. มีความรู้ ความสามารถทั้งในเชิงวิชาการและทางปฏิบัติ
5. มีคุณธรรมประจำตัว รู้จักหน้าที่ความรับผิดชอบของตน ปฏิบัติตามกฎระเบียบ ข้อบังคับของศาสนาและสังคม

สำหรับในต่างประเทศนั้น มอร์ (Moore, 1992 อ้างถึงในแรมสมร อยู่สถาพร, 2538: 12) ได้กำหนดคุณสมบัติของเด็กหรือผู้เรียนสำหรับศตวรรษที่ 21 ไว้ดังนี้

1. มีทักษะในการคาดการณ์การเปลี่ยนแปลงของโลกในอนาคต
2. มีความรู้และทักษะในด้านการสื่อสารระดับโลก
3. สามารถร่วมมือกับผู้อื่นได้ในระดับโลก
4. มีความคิดสร้างสรรค์ในการแก้ไขปัญหาบนพื้นฐานของการวิจัย
5. มีความอดทนเคารพผู้อื่นและแสวงหาความยุติธรรม
6. เป็นนักวิเคราะห์
7. เห็นความร่วมมือและการติดต่อสัมพันธ์ระหว่างกันเป็นส่วนหนึ่งของวิถีชีวิต
8. เห็นการเปลี่ยนแปลงเป็นของธรรมดาที่สามารถดำเนินการได้
9. เห็นการเรียนรู้เป็นภารกิจของชีวิต

จากการประชุมปฏิบัติการเพื่อเตรียมวิทยากรแกนนำในเรื่องแนวคิดในการจัดการเรียนการสอนวิชาวิทยาศาสตร์ในปัจจุบัน (สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, 2538) สรุปสรุปรูปภาพที่พึงประสงค์จากการเรียนการสอนวิชาวิทยาศาสตร์ โดยมุ่งหวังให้นักเรียนได้พัฒนาความรู้ ความสามารถต่อไปนี้

1. ความรู้ความเข้าใจแนวความคิดหลักที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาในบทเรียน

2. ความสามารถในการใช้วิธีการทางวิทยาศาสตร์เพื่อแก้ปัญหา โดยผ่านกระบวนการตรวจสอบสมมุติฐาน ออกแบบการทดลอง รวบรวมและบันทึกข้อมูล จัดกระทำข้อมูลและตัดสินใจใช้ผลที่ได้ไปประยุกต์ใช้กับหลักการหรือทฤษฎีที่เหมาะสมในการแก้ปัญหา
3. ความคิดขั้นสูง ทำให้นักเรียนได้ใช้กระบวนการคิดหาเหตุผลและคิดสร้างสรรค์ สามารถรวบรวมข้อมูล จัดระบบข้อมูล ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ เพื่อการเปรียบเทียบถึงความขัดแย้งหรือสอดคล้อง
4. ทักษะในการสื่อสาร โดยพัฒนาให้นักเรียนสามารถนำข้อมูลและความรู้มาเสนอด้วยวิธีการที่เหมาะสม

ดังนั้น การพัฒนาประเทศในอนาคต จำเป็นที่จะต้องเน้นการพัฒนาคุณภาพคนและขีดความสามารถด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เพราะในอนาคตคนที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพเท่านั้นที่จะช่วยทำให้การพัฒนาประเทศเป็นไปด้วยดี โดยเฉพาะการผลิตและการแข่งขันต้องอาศัยความสามารถและประสิทธิภาพอย่างแท้จริง การพัฒนาคนรวมทั้งผู้ด้อยโอกาสให้มีขีดความสามารถเพิ่มขึ้นและมีโอกาสมากขึ้น จะช่วยแก้ไขปัญหारेื่องความยากจนและลดปัญหาช่องว่างระหว่างรายได้ และลดปัญหาทางเศรษฐกิจและสังคม การพัฒนาคนให้มีคุณภาพจริยธรรม มีค่านิยมอันดีงาม และมีจิตสำนึกรับผิดชอบต่อตนเอง ชุมชน สิ่งแวดล้อมจะทำให้คนโดยทั่วไปมีคุณภาพชีวิตจิตใจที่ดีขึ้น สังคมมีความสงบและมีสันติ นอกจากนี้อิทธิพลของกระแสโลกาภิวัตน์ ซึ่งทำให้เกิดกระแสประชาธิปไตย กระแสสิทธิมนุษยชน กระแสนวัตกรรมทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมตลอดจนการไหลบ่าของกระแสวัฒนธรรมต่างชาติ ยิ่งทำให้จำเป็นต้องเร่งพัฒนาศักยภาพของคนทั้งด้านร่างกาย จิตใจ และสติปัญญาเพื่อให้ความรู้ความสามารถในการประกอบอาชีพและมีความเข้าใจในการเปลี่ยนแปลงของโลกอย่างรู้เท่าทัน สามารถปรับตัวให้เข้ากับสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วบนพื้นฐานของความเป็นไทย (คณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2539)

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2539) ได้กำหนดแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2540-พ.ศ.2544 ฉบับที่ 8 โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะพัฒนาคุณภาพของคนไทยให้มีคุณลักษณะ “มองกว้าง คิดไกล ใฝ่ดี” กล่าวคือ เป็นผู้ใฝ่การเรียนรู้ รู้จักคิดและวิเคราะห์ ใช้เหตุและผล ทางวิทยาศาสตร์ มีมโนทัศน์และมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ เพราะคนเป็นทั้งเหตุ ปัจจัย และ ผลลัพธ์ที่สำคัญที่สุดของการพัฒนาประเทศ ตรงกับแนวทางการปฏิบัติการศึกษา พ.ศ.2539 - พ.ศ.2550 ของกระทรวงศึกษาธิการ (2538) ซึ่งได้กำหนดจุดมุ่งหมายเพื่อให้ประชาชนไทยมี ศักยภาพในการพัฒนาตนเองให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี และอยู่ในสังคมโลกอย่างมีความสุข

นอกจากนี้คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2538) ยังได้กำหนดแผนปฏิบัติการหลัก การพัฒนาพื้นฐานเพื่อปวงชน โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อจะพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนไทยให้ สูงขึ้น โดยเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถ ทักษะ ตลอดจนเจตคติที่เหมาะสมที่จะช่วยให้บุคคล มีความสามารถในการประกอบอาชีพ มีความรับผิดชอบ สามารถปรับตัวและพัฒนาตนเองเพื่อที่ จะดำเนินชีวิตได้อย่างมีคุณภาพ ตลอดจนมีบทบาทในการพัฒนาสังคมได้อย่างเหมาะสม

จากเหตุผลที่กล่าวมาแล้วข้างต้นพบว่า การพัฒนาศักยภาพของคนทุกคนจำเป็นต้อง มีความรู้ความสามารถ เจตคติ และทักษะทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เพื่อนำไปประกอบ อาชีพและดำเนินชีวิตในสังคมได้อย่างมีคุณภาพ ตลอดจนปรับตัวให้ทันต่อกระแสความเปลี่ยนแปลงทั้งทางเศรษฐกิจ สังคมของโลก ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาสมรรถภาพพื้นฐานทาง วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่สำคัญและจำเป็นสำหรับผู้สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอน ปลาย ตามความคิดเห็นของกลุ่มบุคคลต่าง ๆ คือ นักวิทยาศาสตร์ นักการศึกษาวิทยาศาสตร์ ผู้บริหารการศึกษา ครูวิทยาศาสตร์ และผู้บริหารรัฐวิสาหกิจและองค์กรเอกชนด้านวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาสมรรถภาพพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่พึงประสงค์สำหรับผู้สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ตามความคิดเห็นของนักวิทยาศาสตร์ นักการศึกษาวิทยาศาสตร์ ผู้บริหารการศึกษา ครูวิทยาศาสตร์ และผู้บริหารรัฐวิสาหกิจและองค์กรเอกชนด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากร ประชากรของการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่
  - 1.1 นักวิทยาศาสตร์
  - 1.2 นักการศึกษาวิทยาศาสตร์
  - 1.3 ผู้บริหารการศึกษา
  - 1.4 ครูวิทยาศาสตร์
  - 1.5 ผู้บริหารรัฐวิสาหกิจและองค์กรเอกชนด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
2. ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ สมรรถภาพพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่พึงประสงค์สำหรับผู้สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

สมรรถภาพพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่พึงประสงค์ หมายถึง ความรู้ เจตคติและทักษะปฏิบัติทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่สำคัญและจำเป็นสำหรับผู้สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาบุคคลให้สามารถดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีคุณภาพ ซึ่งวัดได้จากคะแนนความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ

1. สมรรถภาพด้านความรู้ หมายถึง การมีความรู้เกี่ยวกับปรากฏการณ์ธรรมชาติ และสามารถนำความรู้ ความคิด ไปใช้อธิบาย คิดวิเคราะห์ แก้ไขปัญหา สื่อความหมาย รวบรวม

และประมวลข้อมูลต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความรู้ใหม่และสามารถตัดสินใจเลือกใช้ข้อมูลได้อย่างเหมาะสม

2. สมรรถภาพด้านเจตคติ หมายถึง การมีเจตคติทางวิทยาศาสตร์ เช่น มีความซื่อสัตย์ มีใจกว้าง ยอมรับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้อื่น กล้าแสดงออก มีความอดทน ไม่ท้อถอยหรือไม่เลิกล้มความพยายามเมื่อประสบปัญหา ยอมรับความจริงที่มีเหตุผล มีวินัยในตนเอง ไม่เชื่อโชคลาง คำทำนาย หรือสิ่งต่าง ๆ ซึ่งไม่สามารถพิสูจน์ เป็นต้น

3. สมรรถภาพด้านทักษะปฏิบัติ หมายถึง ความสามารถในการใช้อุปกรณ์ เครื่องใช้ ผลิตภัณฑ์ทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ตลอดจนการจัดเก็บ บำรุงรักษาได้อย่างเหมาะสม ถูกต้องและปลอดภัย

ผู้สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย หมายถึง บุคคลที่เรียนจบหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) ตามเกณฑ์ที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด

นักวิทยาศาสตร์ หมายถึง ผู้ที่สำเร็จการศึกษาในสาขาที่เกี่ยวข้องกับวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีตั้งแต่ระดับปริญญาโทขึ้นไป มีประสบการณ์การทำงานด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในสาขานั้น ๆ ไม่ต่ำกว่า 5 ปี และมีผลงานวิชาการเป็นที่ยอมรับ หรือเป็นผู้เชี่ยวชาญในสาขาชำนาญพิเศษด้านต่าง ๆ ทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ได้แก่ สาขา การเกษตร อุตสาหกรรม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การคมนาคมขนส่งและการสื่อสาร การพลังงาน การแพทย์ และสาธารณสุข และวิทยาศาสตร์พื้นฐาน

นักการศึกษาวิทยาศาสตร์ หมายถึง ผู้ที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีทั้งสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย และสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ผู้ชำนาญการสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ที่สำเร็จการศึกษาด้านการศึกษา วิทยาศาสตร์ตั้งแต่ระดับปริญญาโทขึ้นไป มีประสบการณ์การทำงานเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีไม่ต่ำกว่า 5 ปี และมีผลงานด้านวิชาการเป็นที่ยอมรับหรือเป็นผู้เชี่ยวชาญในสาขาชำนาญพิเศษด้านการศึกษาวิทยาศาสตร์

ผู้บริหารการศึกษา หมายถึง ผู้ที่ทำหน้าที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการศึกษา หรือ จัดการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาหรือระดับอุดมศึกษา ได้แก่ อธิบดี รองอธิบดี อธิการบดี รองอธิการบดี คณบดี รองคณบดี ผู้อำนวยการกอง ผู้อำนวยการสถาบัน ผู้อำนวยการโรงเรียน ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียน หัวหน้าหมวดวิชาวิทยาศาสตร์ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ คณบดี รองคณบดี และหัวหน้าภาควิชา สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย

ครุวิทยาศาสตร์ หมายถึง ครูผู้สอนประจำวิชาวิทยาศาสตร์ในระดับมัธยมศึกษา ตอนปลาย ที่มีคุณสมบัติ ดังนี้

1. ครุวิทยาศาสตร์ที่สอนวิชาวิทยาศาสตร์อยู่ในโรงเรียนมัธยมศึกษา ซึ่งมีผลงานทางด้านการสอนวิทยาศาสตร์ที่ผ่านการอนุมัติโดยคณะกรรมการข้าราชการครูให้มีตำแหน่งเป็น อาจารย์ 3 หรือ
2. ครุวิทยาศาสตร์ที่สอนวิชาวิทยาศาสตร์อยู่ในโรงเรียนมัธยมศึกษา เป็นครูที่ได้รับการคัดเลือกจากคณะกรรมการสาขาครุวิทยาศาสตร์ ของสมาคมวิทยาศาสตร์แห่งประเทศไทย ตั้งแต่ปี พ.ศ.2525-พ.ศ.2540 หรือ
3. ครุวิทยาศาสตร์ที่สอนวิชาวิทยาศาสตร์อยู่ในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีผลงานด้านการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์ เป็นที่ยอมรับในวงการศึกษาวิทยาศาสตร์

ผู้บริหารรัฐวิสาหกิจและองค์กรเอกชน หมายถึง ผู้บริหารงานหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย จากผู้บริหารงานที่เกี่ยวข้องกับวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของรัฐวิสาหกิจหรือองค์กรเอกชนนั้น ๆ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อเป็นแนวทางในการเสนอต่อผู้เกี่ยวข้องกับการศึกษา ในการที่จะพัฒนา หลักสูตรในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายให้เอื้ออำนวยต่อการสร้างสมรรถภาพทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่พึงประสงค์สำหรับผู้สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

2. เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์
3. เพื่อเป็นแนวทางในการวิจัยต่อไปเกี่ยวกับการศึกษาสมรรถภาพพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย